

**Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Українська мова і література)»**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта

Предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Учитель української мови і літератури, світової літератури

**Затверджено вченою радою
Глухівського НПУ ім. О. Довженка
голова вченої ради
проф., д. і. н. _____ О.І. Курок**

(протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.)

Глухів - 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою української мови, літератури та
методики навчання

Глухівського НПУ ім. О.Довженка

протокол засідання № _____

від " ____ " _____ 20 ____ р

Завідувач кафедри української мови,
літератури та методики навчання

Новиков А.О.

ПОГОДЖЕНО

вченою радою факультету філології та історії

протокол № __

від " ____ " _____ 20 ____ р

Голова вченої ради факультету філології та
історії Лучкіна Л.В.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)) у складі:

НОВИКОВ Анатолій Олександрович, завідувач кафедри української мови, доктор філологічних наук, професор літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, (керівник групи забезпечення);

ЛУЧКІНА Любов Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент декан факультету філології та історії, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

КАЛШ Валентина Антонівна, доцент кафедри української мови, кандидат педагогічних наук, доцент літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка (гарант освітньої програми);

ДЯТЛЕНКО Тетяна Іванівна, доцент кафедри української мови, кандидат педагогічних наук, доцент літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

ЦІНЬКО Світлана Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

підготовки бакалавра в галузі гуманітарних наук зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Складові	Опис освітньої програми
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка Кафедра української мови, літератури та методики навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень освіти. Учитель української мови і літератури, світової літератури
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Українська мова і література)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	Наказ МОН України від 15.08.2019 № 951-а
Цикл/рівень	Перший рівень вищої освіти відповідає 7 кваліфікаційному рівню НРК України
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (ОКР «Молодший спеціаліст»)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2023 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://nni.gnpu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка ерудованого конкурентоздатного фахівця – вчителя української мови і літератури, світової літератури, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, методикою навчання учнів загальноосвітньої школи, сучасними інформаційними технологіями, здатний до творчої науково-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.02 Середня освіта (Українська мова і література)
Орієнтація освітньої програми	Освітня бакалавра
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів з української мови і літератури, світової літератури (теорія і практика), методики викладання мови та літератур, теорії літератури, компаративістики, методики викладання світової літератури, педагогіки і психології середньої освіти. для забезпечення їхньої фахової діяльності під час освітньо-виховного процесу в закладах середньої освіти

Особливості програми	Програма поєднує вивчення української мови та літератури, світової літератури з вивченням теоретико-лінгвістичних, психолого-педагогічних дисциплін, практичною підготовкою, участю в дослідницьких проєктах фахового спрямування, розробці та експериментальній перевірці інноваційних освітніх технологій, залученням до процесу міжкультурної комунікації.
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Підприємства, установи, організації у сфері освіти і виробничого навчання державної, комунальної і приватної форм власності – педагогічні посади відповідно до переліку ДК 003:2010. Учитель української мови і літератури, світової літератури в загальноосвітніх школах, ліцеях та гімназіях; Методист у ЗВО та загальноосвітніх навчальних закладах.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних та професійних компетентностей, достатніх для розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у загальноосвітній середній школі.
Оцінювання	– <i>види контролю</i> : поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль, державна атестація; – <i>форми контролю</i> : усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація, захист бакалаврської роботи; – <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою</i> – («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною – («зараховано», «не зараховано»).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК1. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

	<p>ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 9. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, світової літератури.</p> <p>ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, світової літератури в закладах освіти, практиці навчання української мови і літератури, світової літератури.</p> <p>ФК 6. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, світової літератури на підставі передового вітчизняного досвіду.</p> <p>ФК 7. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти в процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ФК 9. Здатність орієнтуватися в літературному процесі України та інших країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.</p> <p>ФК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК 11. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.</p> <p>ФК 12. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі навчання української мови і літератури, світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.</p> <p>ФК 13. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати</p>

	<p>розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).</p> <p>ФК 14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (здобувачі освіти, учителі, батьки та ін.).</p> <p>ФК 15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.</p> <p>ФК 16. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, світової літератури.</p> <p>ПРН 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їх реалізації.</p> <p>ПРН 3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки української та інших національних літератур, художні твори класики й сучасності.</p> <p>ПРН 5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови і літератури, світової літератури для закладів освіти та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРН 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРН 8. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 9. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p>

ПРН 10. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 12. Використовує гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 13. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.

ПРН 14. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

ПРН 15. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітньо-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 16. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, світової літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРН 17. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 18. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 19. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 20. Організовує освітньо-виховний процес у закладах освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН 21. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення світової літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРН 22. Здатний навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 23. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН 24. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

	ПРН 25. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі штатні науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньо-професійної програми, відповідно до ліцензійних вимог мають науковий ступінь та/або вчене звання, є провідними фахівцями з педагогіки, психології, української філології та методики навчання мови і літератур, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, діалектологічні карти, необхідні для практичних занять, комп'ютерний клас. Не менше 60% навчальних аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційний пакет спеціальності, навчально-методичні комплекси дисциплін, фонди наукової бібліотеки університету, у тому числі передплачувані фахові періодичні видання та інституційний репозитарій. Офіційний сайт ГНПУ ім..О.Довженка: http://http://new.gnpu.edu.ua/uk/ ; Наукова бібліотека ГНПУ: http://library.gnpu.edu.ua/ ; офіційний сайт факультету: http://nni.gnpu.edu.ua/ ; Заняття проводяться із використанням сучасного обладнання, в т.ч. мультимедійного
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується на основі двосторонніх договорів про академічну мобільність для навчання і проведення досліджень в університетах та наукових установах України. До керівництва науковою роботою бакалаврів можуть бути залучені провідні фахівці університетів та наукових установ України на умовах індивідуальних договорів. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів та викладачів відповідно до угоди про міжнародну академічну мобільність (КА 1; КА 2) з університетом Афьон Коджатепе (Туреччина): Erasmus+ exchange programme (2016-1-TRO1-KA107-028993)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки			
ОК 1	Нові інформаційні технології та ТЗН	3	залік
ОК 2	Основи екології	3	залік
ОК 3	Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист	3	Залік
ОК 4	Здоров'я людини: Валеологія/Вікова фізіологія	4	залік
ОК 5	Психологія	6	іспит
ОК 6	Педагогіка	9	іспит
ОК 7	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 8	Сучасна українська мова	26	іспит
ОК 9	Вступ до мовознавства	3	залік
ОК10	Історична граматики	4	Іспит
ОК11	Старослов'янська мова	3,5	іспит
ОК 12	Українська діалектологія	3	залік
ОК 13	Методика навчання української мови	7	іспит
ОК 14	Історія української літератури	26	іспит
ОК 15	Усна народна творчість та літературне краєзнавство	4	залік
ОК 16	Історія світової літератури	13,5	іспит
ОК 17	Вступ до літературознавства	3	залік
ОК 18	Народознавство	4	залік
ОК 19	Дитяча література та виразне читання	6	залік
ОК 20	Практичний курс української мови	4	залік
ОК 21	Методика навчання української літератури	7	іспит
ОК 22	Методика навчання світової літератури	5	іспит
ОК 23	Лінгвістичний аналіз художнього тексту	3	залік
ОК 24	Стилістика	7	залік
ОК 25	Культура мовлення та риторика	7	залік
ОК 26	Загальне мовознавство	4	Диф.залік
ОК 27	Історія української мови	4	Диф.залік

ОК 28	Практика в основній школі	6	Диф.залік
ОК 29	Безвідривна педагогічна практика	2	Диф.залік
ОК 30	Практика в оздоровчому таборі	3	Диф.залік
ОК 31	Фольклорно-діалектологічна практика	2	Диф.залік
ОК 32	Українська та світова літератури з методиками навчання	2,5	іспит
ОК 33	Українська мова з методикою навчання	2,5	іспит
ОК 34	Теорія і практика навчання і виховання	1	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		194	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1	Історія та культура України	5	іспит
ВБ 2.	Філософія	3	іспит
ВБ 3.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	іспит
ВБ 4.	Іноземна мова	5	іспит
ВБ 5	Правила та безпека дорожнього руху		залік
ВБ 6.	Політологія/Соціологія/Основи правознавства/Етика і естетика/Релігієзнавство/Логіка/Основи демократії/Психологія праці / Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
ВБ 7.	Інноваційні технології в освіті/Основи менеджменту української освіти/Основи підприємницької діяльності	3	залік
ВБ 8.	Основи українознавства та методика навчання	7	іспит
ВБ 9.	Етнопедагогіка	6	залік
ВБ 10.	Етнографічне музезнавство та історичне краєзнавство	7	залік
ВБ 11.	Етнографія України	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		46	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр
ОК 9 Вступ до мовознавства ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 17 Вступ до літературознавства ОК 20 Практичний курс української мови ВБ 2 Філософія ВБ 3 Українська мова за професійним спрямуванням ВБ 4 Іноземна мова	ОК 2 Основи екології ОК 4 Здоров'я людини: Валеологія/Вікова фізіологія ОК 6 Педагогіка ОК 8 Сучасна українська мова ОК 14 Історія української літератури ОК 15 Усна народна творчість та літературне мистецтво ОК 16 Історія світової літератури ВБ 1 Історія та культура України ВБ 5 Правила та безпека дорожнього руху	ОК 5 Психологія ОК 6 Педагогіка ОК 7 Основи наукових досліджень ОК 8 Сучасна українська мова ОК 11 Старо-слов'янська мова ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 18 Народнознавство	ОК 1. Нові інформаційні технології та ТЗН ОК 8 Сучасна українська мова ОК 12 Українська діалектологія ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 19 Дитяча література та виразне читання ОК 31 Фольклорно-діалектологічна практика ВБ 10. Етнографічне музеєзнавство та історичне краєзнавство

5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
<p>ОК 8 Сучасна українська мова ОК10 Історична граматика ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 23 Лінгвістичний аналіз художнього тексту ОК 25 Культура мовлення та риторика ВБ 7 Інноваційні технології в освіті/Основи менеджменту української освіти/Основи підприємницької діяльності ВБ 8. Основи українознавства та методика навчання</p>	<p>ОК 8 Сучасна українська мова ОК 13 Методика навчання української мови ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 21 Методика навчання української літератури ОК 24 Стилїстика ОК 29 Безвідривна педагогічна практика ВБ 6 Політологія/Соціологія/Основи правознавства/Етика і естетика/Релігієзнавство/Логіка/Основи демократії/Психологія праці / Іноземна мова за професійним спрямуванням ВБ 8. Основи українознавства та методика навчання</p>	<p>ОК 8 Сучасна українська мова ОК 13 Методика навчання української мови ОК 14 Історія української літератури ОК16 Історія світової літератури ОК 21 Методика навчання української літератури ОК 22 Методика навчання світової літератури ОК 30 Практика в оздоровчому таборі ВБ 9 Етнопедагогіка</p>	<p>ОК 3 Безпека життєдіяльності , охорона праці та цивільний захист ОК 8 Сучасна українська мова ОК 14 Історія української літератури ОК 16 Історія світової літератури ОК 26 Загальне мовознавство ОК 27 Історія української мови ОК 28 Практика в основній школі ОК32 Українська та світова літератури з методиками навчання ОК 33 Українська мова з методикою навчання ОК 34 Теорія і практика навчання і виховання ВБ 11 Етнографія України</p>

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників першого рівня вищої освіти «Бакалавр» з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» проводиться у формі складання трьох державних іспитів (Українська та світова літератури з методиками навчання, Українська мова з методикою навчання, Теорія і практика навчання і виховання) або захист бакалаврської (дипломної) роботи і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: учитель української мови і літератури, світової літератури

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

6. Перелік джерел, на яких базується освітня програма

1. Закон України “Про вищу освіту” (2014) та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
2. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.
3. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266).
4. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – URL: mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc
6. Международная стандартная классификация образования: [Електронний ресурс]. – URL: [http:// Shared ‘Dublin’ descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards \[Electronic resource\]](http://Shared'Dublin'descriptors%20for%20Short%20Cycle,%20First%20Cycle,%20Second%20Cycle%20and%20Third%20Cycle%20Awards.pdf). – URL: www.uni-due.de/imperia/md/content/bologna/dublin_descriptors.pdf

**Гарант освітньої програми
доцент кафедри української мови,
літератури та методики навчання,
кандидат педагогічних наук**

В.А.Каліш